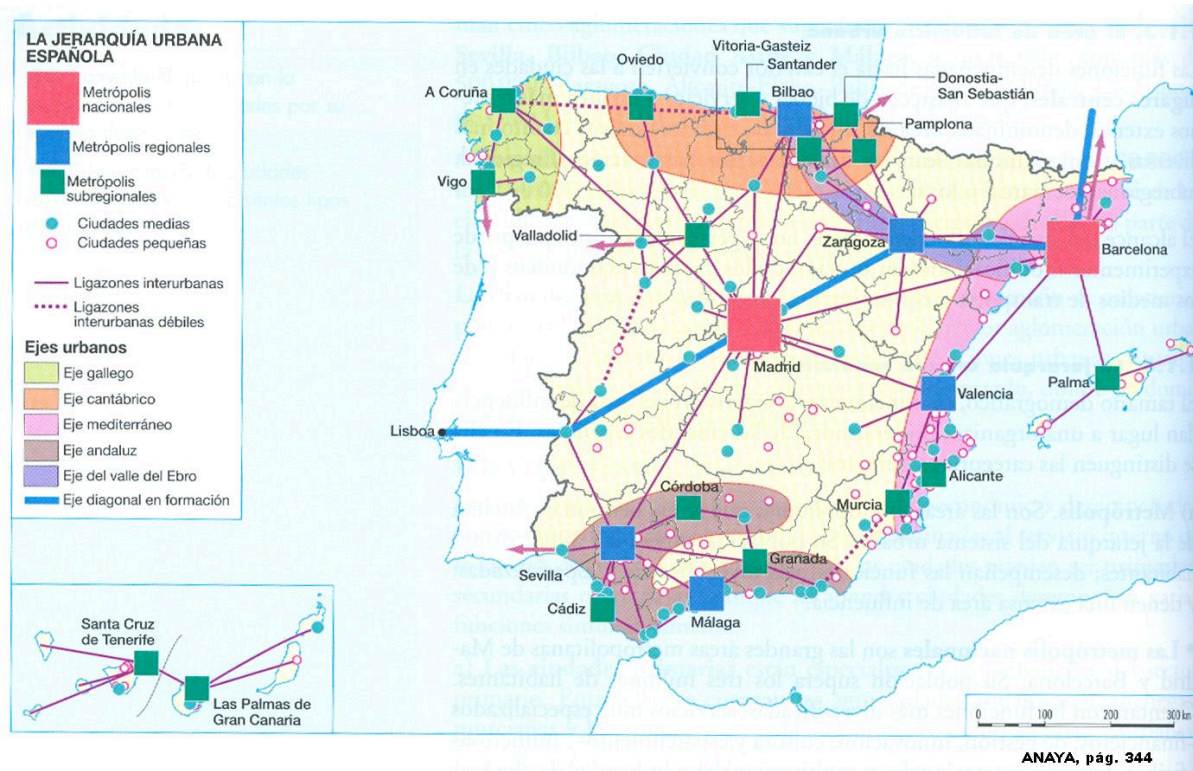

Mapa Xerarquía Urbana en España – Práctico Resolto

por Víctor Cantos

CLASIFICACIÓN: Estamos ante un mapa temático que representa o territorio peninsular e insular de España. É un mapa cualitativo porque mostra fenómenos sen medir as súas magnitudes, estático porque non reflicte cambios ao longo do tempo, e sintético porque analiza varios fenómenos ao mesmo tempo. É un cartograma ou mapa de figuras. A súa escala indica que cada segmento equivale a 100 km.

DESCRICIÓN: O fenómeno principal que representa o mapa é a xerarquía urbana española, aínda que non se coñece a data exacta, poderíamos situalo a comezos do século XXI. Empregáronse figuras para representar a información: os cadrados indican cidades importantes e, dependendo do tamaño e cor, o tipo de metrópole; os puntos representan cidades menores; as rexións corocromáticas indican eixes urbanos; e as liñas continuas e discontinuas mostran conexións entre cidades, destacando a súa forza ou debilidade.

ANÁLISE: A xerarquía urbana refírese á orde de importancia entre cidades, xa sexa política, económica ou doutro tipo, así como á súa capacidade para organizar o territorio e relacionarse con outras cidades. Para establecer esta xerarquía úsanse criterios como o tamaño da poboación, pero tamén outros factores como a atracción que exercen polos seus servizos especializados (ópera, educación, sanidade, servizos financeiros, etc.).

XERARQUÍA URBANA:

- **Metrópoles nacionais (cadrados vermellos):** Son Madrid e Barcelona, cidades con máis de 1,5 millóns de habitantes, cunha grande influencia nacional e conexión internacional.

Exemplos: o aeroporto de Barajas e o do Prat concentran o 90% dos voos internacionais. Madrid destaca polas funcións políticas e culturais, e ambas son sedes de multinacionais e importantes destinos turísticos.

- **Metrópoles rexionais (cadrados azuis):** Cidades entre 500.000 e 1.500.000 habitantes, con influencia rexional e conexións fortes coas metrópoles nacionais. Exemplos: Sevilla, Valencia, Zaragoza e Bilbao.
- **Metrópoles subrexionais (cadrados verdes):** Cidades máis pequenas con menor área de influencia, pero importantes a nivel provincial, con servizos administrativos, educativos e sanitarios. Exemplos: Vigo, A Coruña, Cádiz, Granada, Murcia, Palma, Oviedo, entre outras.
- **Cidades medias e pequenas:** Teñen certa relevancia provincial, pero pouca importancia nacional.

EIXES URBANOS:

- **Madrid:** Principal núcleo urbano de España, destacado polas súas funcións políticas e económicas.
- **Eixe galego:** En torno a Vigo e A Coruña, centrado no comercio, pesca, gandería e téxtil.
- **Eixe cantábrico:** Inclúe Bilbao, Oviedo, Gijón, San Sebastián e outras, con foco na reconversión industrial e no turismo (p. ex., Museo Guggenheim).
- **Eixe mediterráneo:** De Girona a Cartagena, con industria diversificada e un peso importante do turismo.
- **Eixe do val do Ebro:** Comunica Madrid co Mediterráneo e o Cantábrico, combinando industria e servizos.
- **Eixe andaluz:** Divídese nun eixe litoral (Almería-Huelva) e outro interior (Guadalquivir). O litoral destaca polo turismo e o interior pola agricultura.

As illas Baleares e Canarias non forman eixes urbanos integrados debido á súa fragmentación territorial, pero destacan polo turismo como principal actividade económica.

COMENTARIO: Este mapa encaixa coa Teoría dos Lugares Centrais de Christaller, onde as cidades se relacionan segundo a súa área de influencia, maior canto maiores sexan os seus servizos especializados. Madrid e Barcelona son os centros principais, actuando como polos de atracción nacional. O mapa reflicte os desequilibrios territoriais en España, onde o interior queda menos integrado fronte á periferia, que combina industria, turismo e economía máis dinámica. No interior predominan actividades agrarias, que contribúen á emigración da poboación nova e limitan o desenvolvemento urbano.